

Author: Erdélyi, Linda

Affiliation: BME, Budapest University of Technology and Economics

Title: THE LONG HOUSE

Citation: Metszet, Vol 15, No 6 (2024), pp 234-39

<https://doi.org/10.33268/Met.2024.6.4>

Received: 14 October 2024

Accepted: 04 November 2024

Published: 26 November 2024

MTK M LANTOS ATHLETIC TRAINING CENTRE, BUDAPEST, HUNGARY; ARCHITECTS: IVÁN NAGY DLA, BENEDEK SÓLYOM DLA, TAMÁS ÁBRAHÁM and GERGELY KENÉZ

Constrained to a narrow development site this sports club had limited opportunities to develop facilities for indoor activities. Therefore, the idea of creating a linear development was the only available option. A logical design which takes maximum advantage of the use of portal frame systems to create clear span spaces ideal for sports.

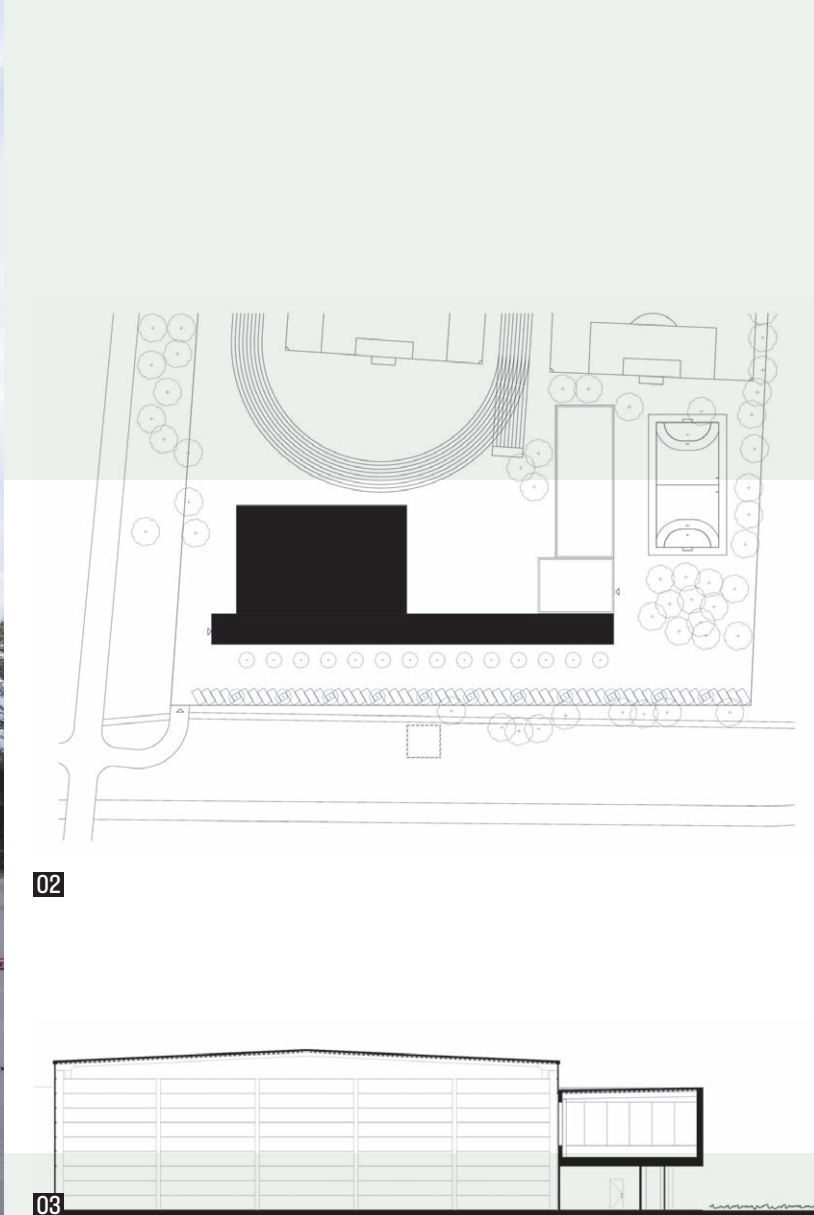
01

A HOSSZÚ HÁZ

MTK LANTOS MIHÁLY SPORTKÖZPONT | BUDAPEST

A Rákospatak és a Csömöri út által meghatározott saroktelken az MTK 1979 óta fejleszt folyamatosan, kisebb-nagyobb megakadásokkal. A sporttelepen az atlétika és a vívás a két legfontosabb sport. A tervezőknek az ideiglenesen, illetve hosszabb távon is megmaradó, meglévő épületekhez (például a vívócsarnok) és kiépített atlétikai pályához kellett alkalmazkodni, amikor lehetőség nyílt az új edzőcsarnok megtervezésére. Szerény eszközökkel kellett létrehozni a házat, de ez a tervezői magatartás amúgy is közel áll a választott építészekhez.

02

- 01 Lantos Mihály Sportközpont főbejárata
 02 Helyszínrajz részlete
 03 Metszet

ÉPÍTÉSZ | ARCHITECT

Nagy Iván DLA, Sólyom Benedek DLA,
 Ábrahám Tamás, Kenéz Gergely

FOTÓ | PHOTO

Danyi Balázs,
 Bogáthy Zsolt

SZERZŐ | AUTHOR

Erdélyi Linda

—A helyszíni bejárás során felmerült bennem egy pár éve zajlott érdekes beszélgetés az ÉME Mesteriskolán. A hosszú, messzibe nyúló, sokszor ablaktalan, fehér vagy színes falokról beszélgettünk, és azokról az épületekről, amelyek különös elnyújtott formájuk ellenére pozitív feszültséget hoznak létre maguk körül, szépséget és erőt is sugároznak egyszerre. Többen megjegyeztük, hogy vonzódnak ezekhez a házakhoz, leginkább akkor, ha egyszerűségük egyetlen geometriai gesztusra épül, jelen esetben a hosszúságra. Példaként Arnóth Lajos Fehérvári úti egykori gyárépületét, J. Carrilho da Graça levéltári épületét [1] (Belém, Portugália) vagy D. Perrault kevés ipari épületének egyikét, az Aplix-gyárat [2] lehet említeni.

—Az út túloldalán éppen épül egy hatalmas épületegyüttes, hangsúlyos narancsos árnyalatú négyszögletes formákkal, Zugló új központja. Emellett eltölpül az edzőközpont Rákospatak utcai homlokzata. A környék családi házas, kisebb léptékű társasházakkal tarkított, zöld. A sporttelep a nagyvárosias és lazább

01

08

04

beépítésű területek határára került, átmenetet képezve azok között, de folytatva a Bosnyák tértől Újpalotáig húzódó nagyobb tömbök eltérő beépítési karakterét.

—A komplexum új és régebbi egységei csarnokjellegüknek fogva átlagos megjelenésűnek számítanak, ellenben a futófolyosó egyedi mérete és formája miatt meghatározó elemmé válhatott. Egy rendhagyó mozdulattal a 130 méter hosszú futófolyosó az emeletre került, alatta az öltözők kaptak helyet. Nyílás nélküli, függőleges bordázattal ellátott fehér hosszúkás tömege a Rákospatak utca mentén elhelyezve a környezet jól látható eleme lett, meghatározva a sporttelep új arculatát.

—A ház maga nagyon logikus szerkesztésű. Az előcsarnokból közvetlenül nyílik a nagy csarnok, illetve az öltözői folyosó a szertárral. Ezek felett található a karakteres futópálya, melynek csak felülről jut természetes megvilágítás, kék padlójával az ember úgy érzi, az űrben fut. A csarnok megvilágítása polikarbonát mezők segítségével történik, éteri fénnel látva el a teret. Minden nagyon sallangmentes, fehér acélszerkezetek, kék padló (az egyesület színe), gyorsan átrendezhető tér, elégséges gépészet. Egy szerkesztési bravúr eredményeképpen szinte az összes atlétikai sportág sportolói tudnak itt fedetten edzeni, még a távolugrók és a diszkoszvetők is megtalálják a saját területüket.

—A szabadtéri sportpályák mellett relatíve szűk hely marad a tervezett épületekre, ezért is volt szükséges a funkciók térbeli átrendezése. A futópályák kiemelt horizontális épületrésze egyedi karaktert és megjelenést biztosít az egész együttesnek. Az anyaghasználat is ezt a logikát követi, a horizontális épületrész földszintje üvegezett, míg a zárt hatású futófolyosó „lebeg” felette. Ezt a hatást az erőteljes konzolok is erősítik. A homlokzat tört fehér, műanyag bevonatos trapézlemez, a sporttelep neve nagyméretű kék betűkkel erre a felületre került fel. A csarnokok homlokzatburkolata hőszigetelt, mikrobordás szendvicspanel fémes szürke színben. A futópályák hosszú fehér tömege a mögöttes dinamikát finoman érzékelteti. A homlokzat előtti fák lassan majd ezt a tömeget is eltakarják, árnyékot adva a parkoló autók számára.

—Az MTK hosszú távú sportinfrastruktúra-fejlesztése a BORD Építész Stúdió új Hidegkúti Nándor Stadionjával [3] kezdődött, a Lantos M. edzőközpont a második ütem volt. Ezek után egy tervpályázat keretében a SAGRA Építésziroda nyerte az Kerepesi Sportpark pályázatát, majd szintén egy országos, nyílt tervpályázaton Nagy Ivánék nyerték meg az akkor MTK JSPU néven futó projekt tervezését 2018-ban.

06

04

05

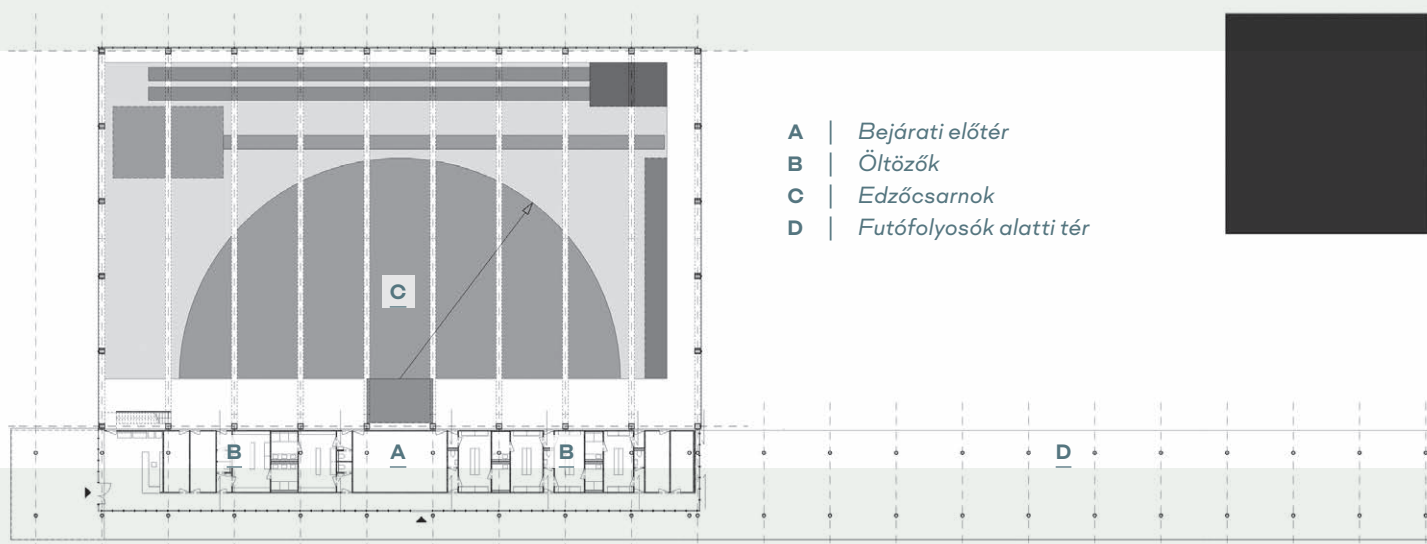
03

01

05

- 04 Az edzőcsarnok atlétikai pálya felőli nézete
- 05 Futás a végtelenbe
- 06 Földszinti alaprajz

06

—A 2023-ra Sándor Károly Labdarúgó Akadémiává lett együttes egységeit egy hosszúkás telken kellett a lehető legjobb helykihasználással elhelyezni, a pályák sporttechnológiai kötöttségeire ügyelve. Végül az az elképzelés nyert, hogy a Kőbányai út felé, arra merőlegesen rendeződtek a pályák, a főépület pedig a Salgótarjáni utcával párhuzamos. Így rövidebbek a telepen belüli közlekedőssávok, a főépület kapcsolata intenzívebb a pályákkal, és védi is azokat az uralkodó széliránytól.

—Az építészeti eszközök itt is nagyvonalúak. A főépület folytatja a hosszú épület koncepciót egy érdekesen ellebegtetett árnyékoló rendszerrel kiegészítve. A pályák felől, délről tűző naptól védi az edzők irodáit,

07

miközben fedett, tornászerű átmeneti teret biztosít az edzésre igyekvőknek. Tervek szerint egyszer megépül a kollégiumi szárny is, összekötve a már megépült házzal.

—A főépületre merőleges NB III-as lelátó racionálisan szerkesztett épület, a lelátó alá beépített helyiségekkel, elkülönített hazai és vendégszurkolói bejárattal. A metszetet a pálya korrekt láthatósága és a földszint belmagasságigénye határozta meg, az alaprajzot pedig a szigorúan követett MLSZ-előírások.

—A főépület antigraffiti bevonatú vakolt felületet kapott, alumínium nyílászárók, horganyzott és szinterezett terpesztett lemez árnyékolók, fémlemez fedéses előtető egészíti ki mindezt. A lelátó látszóbeton tartószerkezetek és felületek együttese, horganyzott és szinterezett terpesztett lemez korlátokkal, árnyékolókkal és polikarbonát bevilágító oldalfalakkal. Az időjárásnak kitett járófelületeknél vízzáró betont és csúszásmentes műgyanta burkolatot alkalmaztak a tervezők.

—Platón a Törvények és az Állam című műveiben úgy vélte, hogy a testnevelés a harmonikus nevelés alapvető eleme. Egy sportoló életében a harmónia eléréséhez többek között fegyelem és koncentrálttság kell. A zavaró vizuális tényezők akadályozzák a teljesítményt. [4][5] Az építész ebben segítségére lehet, ha tisztán átlátható szabályrendszerben tervezi meg az őt körülvevő teret.

—Az MTK létesítményei ebben a szellemben készültek. Általában igaz, hogy szűkös a keret egy építkezéshez, rövid a határidő, nehéz túljutni a szabályozási sajátosságokon. A fentebb említett két sportkomplexum esetében mindezekon felülemelkedve is sikerült jól használható, mértékertő épületeket megvalósítani, nem kevés építészeti leleményességgel fűszerezve.

09
07

TARTÓSZERKEZETEK: Hernád Attila, Farkas Dániel | ÉPÜLETGÉPÉSZET: Lukács Zoltán | VILLAMOS BERENDEZÉSEK: Nagypál Géza
| ÉPÜLETSZERKEZETTAN: Kapovits Géza, Fehér Mátyás | TÁJÉPÍTÉSZET: Takács Dániel | TŰZVÉDELEM: Bársony Antal | ÉPÍTETŐ:
MTK

- 07 MTK Labdarugó Akadémia fedett-nyitott déli oldala
- 08 Az Akadémia madártávlati látványterve
- 09 A lelátó részlete a háttérben a főépülettel

IRODALOM / REFERENCES

- [1] Centro de Documentação e Informação, Palácio de Belém / Carrilho da Graça Arquitectos, hozzáférhető: <<https://www.archdaily.com.br/br/01-37199/centro-de-documentacao-e-informacao-palacio-de-belem-carrilho-da-graca-arquitectos>> [utolsó belépés: 2024-10-15].
- [2] Perrault, Dominique – Morin, Andre: *Aplix*, Lars Muller, Baden, 1999.
- [3] Torma, Tamás: „Kapszula”, *Octogon*, Vol 20, No 5 (2017), pp 58-67.
- [4] Miklós, Tamás: *Törvények - Platón összes művei kommentárokkal*, Atlantisz, 2009, pp 8.
- [5] Bárány, István – Horváth, Judit – Miklós, Tamás: *Állam - Platón összes művei kommentárokkal*, Atlantisz, 2018, pp 3.